

УДК 658.8

О. В. АНДРІЙЧЕНКО, студентка, НТУ «ХПІ»

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ

У статті визначаються сучасні проблеми збуту металургійної продукції. Розглядаються перспективи розвитку металургії. Запропоновано заходи з реформування збуту продукції української металургії в умовах кризи

Ключові слова: металургійна продукція, збутова політика, металургійна галузь, перспективи розвитку металургійної галузі.

Вступ. Продукція достатньо невеликої кількості галузей української економіки має високу конкурентоспроможність на міжнародних ринках збуту. Металургія – найбільша з цих галузей, а також найбільш експорто-орієнтована.

Металургія – одна з небагатьох галузей в Україні, від конкурентоспроможності якої залежить не лише успіх окремих компаній, але і економічна стабільність країни в цілому. На металургів доводиться приблизно чверть українського ВВП.

За останні десятиліття економічне зростання в країнах, що розвиваються, супроводжувалось піднесенням будівництва та розвитком інфраструктури – галузей економіки, які є основними споживачами металопродукції.

Закономірно, що чим більше міра орієнтації на експорт підприємств тієї чи іншої галузі, тим більшою мірою результати експортної діяльності визначають їх економічні показники. В останні роки, у кризовий для металургії період, відсутній чіткий комплекс заходів щодо сприяння збуту металургійної продукції.

Питання збутової діяльності і теоретичні основи логістики розглянуті в працях таких вчених, як Алферєв В. П., Івакін Є. К., Костоглодов Д. Д., Новіков Д. Т., Проценко О. Д. Дослідженню стратегії і тактики виробничо-збутової діяльності присвячені роботи Лаврової Г. О., Балобанової Л. В., Демидова В. Є. і Зав'ялова П. С., Абрамової Г. П. Проте поточні проблеми сучасного збутового комплексу вітчизняної металургії освітлені недостатньо докладно і конкретно.

Новизна роботи – систематизація проблем збуту продукції металургійної галузі в сучасних умовах світової кризи.

Постановка задачі. Метою статті є пропонування рекомендацій щодо удосконалення збуту продукції українських металургійних підприємств на основі особливостей збутової політики.

© О. В. Андрійченко, 2012

Методологія дослідження. Об'єктом дослідження є металургійна промисловість. Предмет дослідження – комплекс проблем збуту продукції металургійної галузі.

До 2004 року традиційним ринком збуту продукції підприємств металургійної галузі України вважався ринок Південно-Східної Азії, проте металургійні підприємства були витіснені з цього ринку через збільшення обсягу китайського металу, запропонованого на ринку. В 2007 році Китай почав знижувати поставки, але Україна повернулась на ринки Південно-Східної Азії лише частково – першість тут захопила Росія. На сьогодні головні регіони збуту української металопродукції наступні – Близький Схід (включно Турцію, Іран), Європа (Німеччина, Італія, Англія, Польща, Словаччина, Болгарія, Греція), Латинська Америка, Росія. Конкурувати і на цих ринках стає все важче через підвищення собівартості виробництва металопродукції у порівнянні з аналогічним показником китайських виробників. Це є наслідком цілого ряду проблем як технологічного, так і збутового характеру, наприклад, використання застарілого обладнання і звантаженість терміналів чорноморських портів.

Для вирішення цих проблем пропонується ряд заходів по стимулюванню і реформуванню збуту металопродукції українських виробників, що дозволять частково скоротити проблеми металургійної галузі.

По-перше, реформування каналів збуту, перехід від використання незалежних збутових підприємств до організації власних представництв на цільових ринках збуту.

По-друге, урегулювання тарифів (наприклад, мораторій на їх підвищення чи надання дотацій державою протягом кризи) на залізничні перевезення для промислових підприємств до великих портів країни (Бердянськ, Керч, Феодосія, Херсон, Миколаїв, Південний, Іллічівськ, Одеса) дозволить зменшити собівартість продукції українських металургійних підприємств.

По-третє, будівництво глибоководних портів на Чорноморському узбережжі України буде сприяти розширенню географії поставок і прискорення доставки металургійної продукції кінцевому споживачу.

Україна має такі основні конкурентні переваги порівняно з іншими світовими постачальниками:

1) Україна має виробничий потенціал металургійної галузі, який значно перевищує внутрішні потреби країни й спроможний у результаті часткової реко-

інструкції та технічного оновлення забезпечити в середньостроковій перспективі великий і постійний експорт продукції на світовий ринок;

2) контроль українських фінансово-промислових груп над виробниками сировини дозволить у середньостроковій перспективі забезпечити національний сектор кольорової металургії необхідною сировиною в повному обсязі й за цінами, нижчими за світові;

3) Україна має конкурентні переваги перед розвиненими країнами за такими найважливішими позиціями як: нижчі питомі інвестиційні витрати на підтримку і модернізацію комплексу; менші витрати на виробництво продукції за рахунок використання дешевої робочої сили і менші екологічні витрати;

4) менеджмент українських металургійних підприємств зорієнтований на експорт, вони через мережних трейдерів входять до систем просування української продукції на регіональні світові ринки.

Сучасний стан підприємств металургійної галузі України є важким, зростають ціни на транспортні перевезення і енергоносії, посилюється конкуренція на зовнішніх ринках. Це зумовлює необхідність реформування збутової політики підприємств металургії, що дозволить забезпечити стабільність постачання, надходження коштів в державний бюджет та зберегти конкурентоспроможність на зовнішніх ринках.

Для забезпечення виживання на ринку металургії та досягнення поставлених цілей керівництву металургійного підприємства необхідно оперативно й ефективно реагувати на зміни і внутрішнього, і зовнішнього середовища.

Список література: 1. *Бень Т.Г.* Экономическая эффективность производства. – К.: Знание, 1983. – 48 с. 2. *Грищенко С.* Украинская металлургия – 2008: успешный старт, кризис и его уроки // Зеркало недели. – 18.03.2009. – № 12. 3. *Мазур В.* Металургія України: стан, конкурентоспроможність та перспективи // Дзеркало тижня. – 05.03.2010. – №8. 4. *Марек О.Б.* Роль державного регулювання в збалансованому розвитку чорної металургії // Промисловий потенціал та ефективність його використання: Зб. наук. праць / Відп. ред. О.М. Климов. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2003.- 123 с. – С. 52-62. 5. *Татар М.С.* Аналіз ефективності експортних операцій металургійних підприємств // Економіка. Фінанси. Право. – 2007. – №1. 6. *Холод С.Б., Ткаченко О.В., Тулунов М.О.* Економічні передумови необхідності та особливості створення організаційних структур управління проектами на підприємствах металургійної галузі України // Академічний огляд. – 2006. – №1. – С. 108-116. 7. *Шапран В.* Металлургический сектор Украины: тенденции развития // Рынок ценных бумаг. – 2006. – № 18(321). – С. 70-74.

Надійшла до редколегії 25. 10. 2012

УДК 658.8

Удосконалення механізму вибору стратегії підприємств металургійної галузі / Андрійченко О. В. // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства – Харків: НТУ «ХПІ». – 2012. – № 56(962). – С. 3–6. – Бібліогр.: 7 назв.

В статье определяются современные проблемы сбыта металлургической продукции. Рассматриваются перспективы развития металлургии. Предложены меры по реформированию сбыта продукции украинской металлургии в условиях кризиса.

Ключевые слова: металлургическая продукция, сбытовая политика, металлургическая отрасль, перспективы развития металлургической отрасли.

The article defines modern problems of sale of metallurgical products and considers prospects of development of metallurgy. Several measures to reform the sales of product of Ukrainian metallurgy at the time of economic crisis are proposed.

Keywords: metallurgical products, sale policy, metallurgical industry, prospects of development of metallurgical industry.

УДК 338.512

А. Є. АЧКАСОВ, докт. екон. наук, проф., ХНАМГ, Харків,
П. О. ГАВРИСЬ, аспірант, НТУ «ХПІ».

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Проаналізовано сучасний стан управління витратами, сфера застосування та обмеження систем обліку. Визначено напрямки покращення обліку та управління витратами на промислових підприємствах.

Ключові слова: управління, ефективність, витрати, промислові підприємства, облік, інформація, потреби, фактори.

Постановка проблеми. Вирішення проблем підвищення конкурентоздатності та зниження собівартості займає центральне місце серед завдань менеджерів сучасних підприємств. Тому управління витратами відіграє велику роль у ефективному управлінні підприємством. Воно охоплює застосування інформації щодо витрат підприємства з метою підготовки прийняття рішень керівництвом та підвищення ефективності поточного управління підприємством. При цьому необхідною умовою побудови системи управління витратами є забезпечення повної, своєчасної та надійної інформаційної бази для прийняття рішень. Відповідно, для досягнення цієї мети необхідною стає дієва система збору та обліку первісної інформації. Це обумовлює необхідність детального аналізу особливостей обліку витрат на сучасних промислових підприємствах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальність проблем управління витратами та обліку обумовила значну увагу до них з боку вітчизняних та зарубіжних науковців. У останні десятиріччя були проведені численні теоретичні та практичні дослідження, які мають на меті розробку та впровадження вдосконалених механізмів обліку витрат, що давали б змогу підприємствам краще пристосовуватися до динамічного навколишнього середовища. Серед провідних міжнародних фахівців у цьому напрямку треба відзначити Р. Каплана, Д. Нортон, Т. Райхмана, Р. Сімонса, П. Хорвата, Ч. Хорнгрена. У нашій країні та у Росії цими питаннями займалися І. А. Басманов, А. І. Васильков, П. В. Іванюта, А. М. Кармінський, А. Е. Карпов, А. І. Міневський, Г. А. Соколовська та